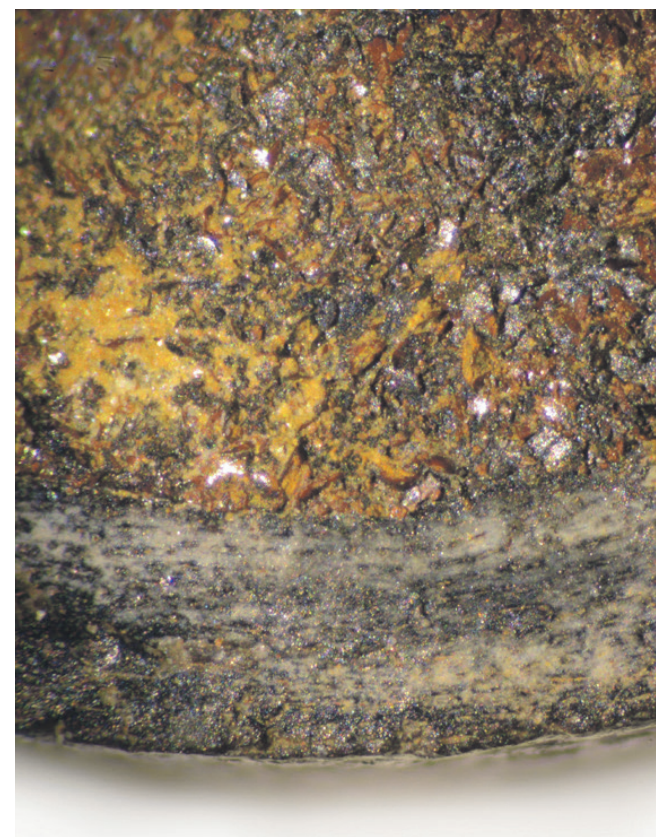

HASLE

HOVEDREDAKTION Nørregade 11-19 · 3700 Rønne · redaktion@bornholmstidende.dk
 JOURNALISTER Holger Larsen 5690 3029
 REDIGERING & LAYOUT Nanna Krogh 5690 3041

Marianne Nattestad troede i første omgang, at den to centimeter lange knogle stammede fra en svaneøgle, der var store havlevende krybdyr.

Et nærbillede af en del af dinoknoglen. Her kan eksperter bl.a. se, at det er en svaneøgle. Marianne Nattestad, der har modtaget en nærmere beskrivelse.

Fossiljæger Marianne Nattestad gjorde et unikt fund:

Det er ikke en hobby, man kommer

Af Holger Larsen

HOBBY

– Det var ikke sådan, at jeg tænkte wauw, da jeg kradsede den ud. Da jeg så enden af den, syntes jeg, at det lignede en tand. Da jeg fik den ud, troede jeg, at det var en knogle fra en svaneøgle.

Svaneøglesfund er der tidligere gjort ved Hasle Formationen, så den bornholmske fossiljæger Marianne Nattestad troede ikke, at der var noget særligt ved den cirka to centimeter lange stump, hun fandt i skrænten ved kysten syd for Hasle for godt et år siden.

– Så var Sten Lennart Jakobsen, konservator ved Statens Naturhistoriske Museum, herovre, og vi kiggede nogle ting igennem. Da vi kom til dette fund, blev han pludselig så glad, for knoglen var hul, hvilket jeg ikke havde tænkt over. Han drog hjem med den og kontaktede folk i sit netværk, og lige pludselig var der sendt en stump af sted til nærmere undersøgelse i Sydafrika, fortæller Marianne Nattestad.

I Sydafrika blev Sten Lennart Jakobsens antagelse om, at det kunne være et meget spændende fund, bekræftet. Knoglestumpen stammer fra en såkaldt sauropodomorfdinosaur, der er en forløber til de egentlige sauropoder, også kaldet langhals. Knoglen er fundet i aflejringer fra tidlig jura cirka 190 mio. år tilbage.

Den første dinoknogle

Marianne Nattestad er dermed kvinden bag det første knoglefund af en dinosaur i Danmark, og stumpen kom således i danekræudvalget, efter at have været det halve af jorden rundt.

Fundet er nu erklæret som danekræ num-

“Rent nyhedsmæssigt er det mit største fund. Der har været geologer herovre i måske 150-200 år, der ikke har fundet nogen knogler overhovedet fra pattedyr

Marianne Nattestad

mer 966. Marianne Nattestad står også bag fundene af nummer 858, 930 og 936. Det er begge fund, der er gjort i nærheden af Arnager. Men de kommer ikke op på siden af det nye fund.

– Rent nyhedsmæssigt er det mit største fund. Der har været geologer herovre i måske 150-200 år, der ikke har fundet nogen knogler overhovedet fra pattedyr. Man har fundet en del hjatænder og andre ting, siger Marianne Nattestad.

Er det så noget, der giver ekstra lyst til at dyrke hobbyen?

– Nej, for det skal være fornøjeligt. Det er en hobby, hvor man kan tage andre med, eller tage ud alene. Man kan tage af sted på alle tidspunkter og både sommer og vinter. Man finder ikke en hobby, der er mere fleksibel. Og så har man et ærinde til at gå hen nogle steder, hvor man ikke bare ligger og soler sig.

Et perfekt sted

– Jeg har altid haft interessen for fossiler, siger Marianne Nattestad, der i de seneste fire år for alvor har været aktiv på området.

Hun bor et helt perfekt sted for at kunne dyrke interessen. Nemlig i Muleby, tæt på nogle geologisk meget spændende steder syd for Hasle, hvor havets slid på skrænterne gør det muligt at gøre fund af fossiler, der er mange millioner år gamle.

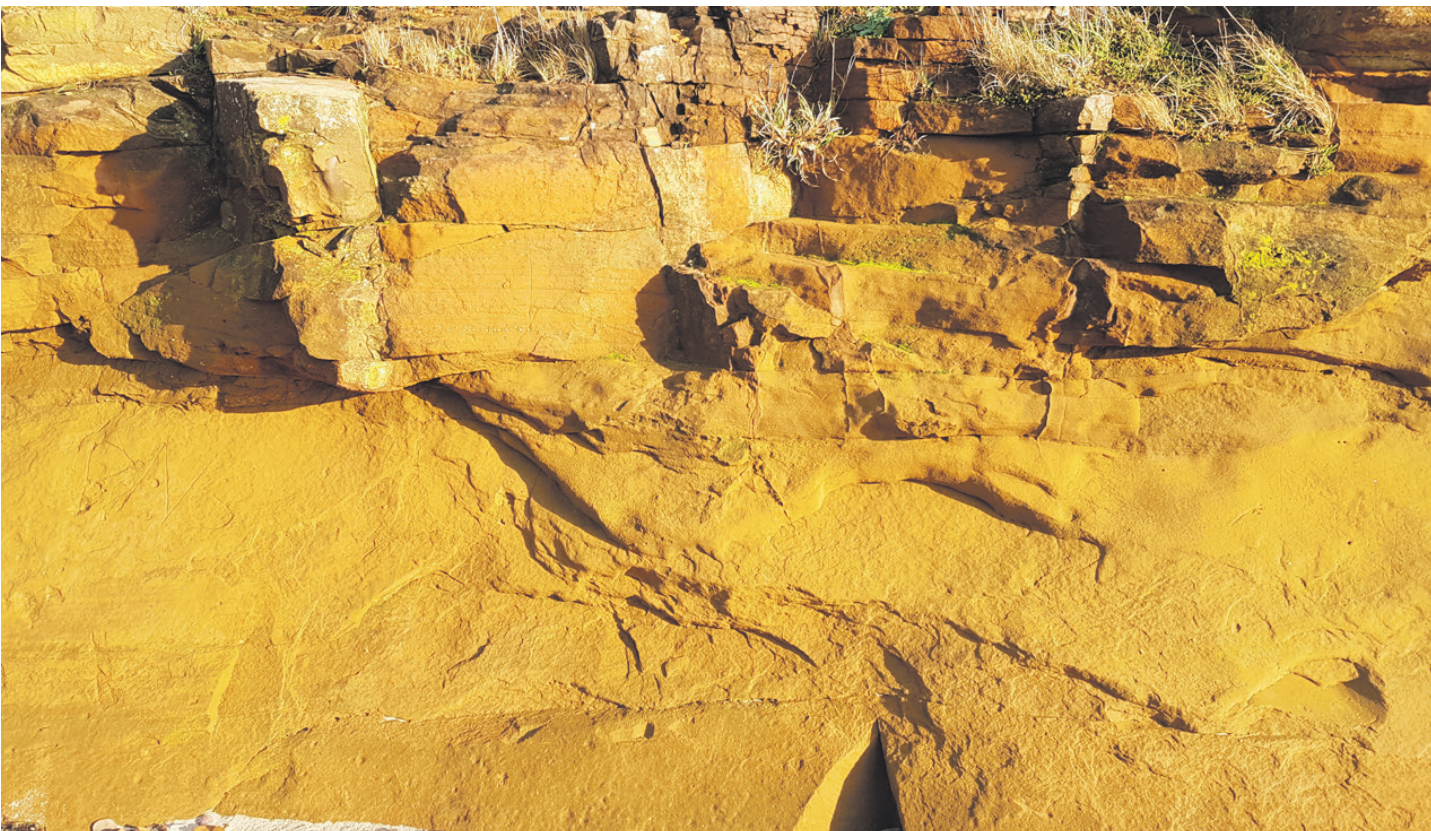
– Jeg kommer meget ved Pyritsøen og ved Kultippen. Det er et helt unikt område. Man går nogle få hundrede meter, og så er man i tid et helt andet sted, og det er nogle helt andre ting, man kan finde.

– Det kræver stor tålmodighed, koncentration, og så skal man have et skarpt blik. Man skal være fuldstændig fokuseret på det, man er der for. Og så skal man have sat sig ind i tingene og vide, hvad man leder efter. Man kan starte med at besøge Natur Born-

dt andet se, at det er et ungt dyr, fortæller Marianne

Marianne Nattestad har taget dette nærbillede af findestedet i Hasle Formationen, skrænten lidt syd for Hasle.

sovende til

Marianne Nattestad (tv) var blandt de frivillige, der hjalp til, da René Larsen fra Natur Bornholm i juni 2017 hentede en sten med et dinosaurfodspor på stranden ved Pyritsøen på Sort-hat Odde. De øvrige på billedet er Martin Holm og Tove Skovgaard. Arkivfoto: Allan Rieck

holm og se, hvordan tingene ser ud og hvilke kendetegn, de har. Fossilerne har jo ikke skilte på ude i naturen, griner Marianne Nattestad.

– Det er ikke en hobby, man kommer so-vende til. Man skal gøre meget for selv at op-søge informationer.

– Jeg tror alligevel, at der er en del, der dyrker den i det små. Det er ikke sikkert, at man gør andet end at lægge sine fund der-hjemme i en skuffe. Der vil jeg opfordre til, at hvis man ikke ved, hvad man har fundet, så find nogen at spørge. Det kan være rigtig spændende ting, siger Marianne Nattestad.

Hun har selv kontakt med fagfolk på områ-det, og hun ”netværker” med andre fossilfolk:

– Vi kommunikerer primært over en gruppe på Facebook, hvor jeg også får en vi-den om, hvad der findes andre steder i Dan-mark. Man kan lægge billeder op og spørge, hvad det er, man har fundet, siger Marianne Nattestad.

Lys og luft

– Det mærkelige ved området syd for Hasle er, at der er lange stykker, der er golde.

– Det er meget lokalt, at man kan finde ting. Det kræver, at man kender sit lokalom-råde godt, så man kan se, hvornår det er an-derledes, måske er der nogle andre farver. Jeg har stor erfaring med grafik og har arbej-det meget med billeder, så jeg har en natu-rig evne til at se, hvad der skiller sig ud. Det kan jeg se, når jeg går ude med andre.

– Jeg tror også, at man kan optræne evnen til at finde fossiler. Alle kan gå ud og finde noget, der er helt unikt. I hvert fald kan man få en masse lys og luft, og man kan altid sæt-te sig ned og kigge ud over vandet og nyde synet. Det vigtigste er, at folk slipper sofaen og kommer ud at se tingene med egne øjne, mener Marianne Nattestad.

i Hasle Formationen

Hasle Formationen er en geologisk lagserie fra den midterste del af tidlig jura (cirka 195-187 mio. år før nu). Formationen, der ses i en lav kyst-klint syd for Hasle, består af gulbrune siltsten og finkornede sandsten med lidt grus. Ved sydkysten findes også ler og lerjærsten.

i Haj opkaldt efter Hasle

I Hasle Formationen er der blandt andet fundet fossiler af hajtænder. – Ikke mange hasleboer er klar over, at de har en haj opkaldt efter sig. På Lund Universitet har de lavet en afhand-ling om en haj, der kun er fundet ved Hasle. Den har nogle bittesmå tænder. Den hedder Lissodus Hasleensis, fortæller Marianne Nattestad.